

Pressemeddelelse 13. november 2025

Nyt investeringsprojekt: Gå til lægen og få en henvisning til socialt fællesskab

I et nyt tværsektorielt pilotprojekt kan praktiserende læger i Norddjurs Kommune fremover give såkaldte sociale henvisninger til borgere i deres praksis – dvs. tilbud om at deltage i fx foreningsliv, idræt eller andre sociale aktiviteter. Projektet er muliggjort via en social effektinvestering mellem bl.a. Norddjurs Kommune, Region Midtjylland, Østifterne og Den Sociale Investeringsfond. Håbet er, at indsatsen kan hjælpe sårbare borgere og samtidig aflaste sundhedssystemet. Hvis målene nås, kan samarbejdet videreføres til andre kommuner.

Danmark lider af en social skævhed i sundhed: Vores mest socialt og økonomisk udsatte borgere er langt mere ramt af fysisk og psykisk sygdom end den øvrige befolkning, og derfor trækker de også mere på sundhedsvæsenet. Men ofte har de brug for noget andet end lægehjælp – fx en mere helhedsorienteret indsats og et fællesskab at være del af, som måske gør sygdommen lettere at bære. Det er også en af kongstankerne i regeringens kommende sundhedsreform, og det er netop grundidéen i et nyt investeringssamarbejde mellem Region Midtjylland, Norddjurs Kommune, Den Sociale Investeringsfond, foreningen Østifterne og Lægefællesskabet i Grenå.

At se hele mennesket

Sociale henvisninger er nøgleordet, og idéen er sådan set enkel: Når en borger henvender sig til sin praktiserende læge, kan lægen vurdere, at borgeren vil have glæde af at komme med i et lokalt fællesskab – fx motionshold, udeliv, interessefællesskaber eller kreative klubber – eller har brug for gældsrådgivning eller hjælp til boligforhold. Lægen kan så give borgeren en social henvisning, og i praksis betyder det, at borgeren sammen med en social navigatør kan finde det tilbud, der passer bedst. Målet er at imødegå de sociale udfordringer, der gør det svært for borgere at håndtere sin sygdom.

Den sociale navigatør tilknyttes lægen som en del af investeringen og har et tæt samarbejde med kommune og civilsamfund. Indsatsen lægger fra land i starten af 2026, og de første henvisninger forventes efter sommerferien. Over de følgende knap to år forventes det, at ca. 700 borgere vil blive henvist til en social navigatør.

”Vi skal som sundhedsvæsen blive bedre til at se hele mennesket – også når løsningen ligger uden for hospitalet eller de klassiske sundhedstilbud. Derfor er det her et spændende og relevant samarbejde for os som region at indgå i. Sociale henvisninger handler om at give mennesker bedre trivsel og livskvalitet, samtidig med at vi bruger vores ressourcer i velfærdssamfundet klogere og inddrager både mulighederne i lokalsamfundet og borgerne selv i deres sundhed. På den måde går sociale henvisninger også rigtig godt i spænd med sundhedsreformens fokus på nærhed, sammenhæng og forebyggelse,” siger Anders Kühnau, regionsrådsformand (S) i Region Midtjylland.

Udbygger lægens værktøjskasse

En af idémændene bag projektet er læge Jannik Falhof, der er tilknyttet Lægefællesskabet i Grenå. Lægefællesskabet vil med Jannik Falhof som tovholder varetage den sundhedsfaglige projektledelse og bl.a. stå for faglig sparring med de sociale navigatører, der også formelt vil være ansat i Lægefællesskabet. Jannik Falhof siger:

”Vi ved fra forskningen, at sundhedsvæsenet kun bidrager med ca. 20 pct. af det, der skaber sundhed for mennesker – de resterende 80 pct. handler om alt muligt andet, bl.a. sociale faktorer, som vi sjældent har fokus på. I vores egen klinik i Lægefællesskabet estimerer vi, at hver femte borger, der opsøger os, vil have gavn af en henvisning til noget andet end det, vi kan levere som sundhedsvæsen. Med sociale henvisninger udbygger vi vores værktøjskasse, så vi kan hjælpe udsatte borgere bedre.”

Kasper Bjerregaard, borgmester (V) i Norddjurs Kommune, ser også store perspektiver i indsatsen:

”Det sociale spiller en afgørende rolle for alle mennesker uanset alder. Derfor er jeg utrolig glad for, at lægerne i Norddjurs nu får mulighed for at udskrive sociale henvisninger til de borgere, der har brug for en hånd i ryggen til at skabe en hverdag med mere indhold. I Norddjurs har vi et meget aktivt foreningsliv, og fællesskab er en kerneværdi for os, så mit håb er, at vi kommer til at byde endnu flere indenfor til de mange aktiviteter, vi har at byde på.”

Social effektinvestering

Sociale henvisninger er en internationalt anerkendt tilgang, der allerede er udbredt i England, og som med denne investering for første gang lanceres i større skala i Danmark. Den Sociale Investeringsfond har sammen med Østifterne og konsulenthuset Not a Box udviklet en dansk model for sociale henvisninger som social effektinvestering. Det betyder, at DSI investerer knap 5,5 mio. kr. i indsatsen over de næste år. Hvis indsatsen når de fastsatte mål, skal regionen og kommunen i fællesskab betale investeringen tilbage med et afkast. Ulla Tørnæs, bestyrelsesformand i Den Sociale Investeringsfond, siger:

”Vi er glade for at kunne indgå i denne banebrydende investering, hvor kommune, region og civilsamfund tager et fælles ansvar for at reducere uligheden i sundhed. Med indsatsen flytter vi fokus fra isolerede behandlingstilbud til samarbejde om forebyggelse og social støtte, og dermed reducerer vi forhåbentlig unødvendig brug af sundhedsydelser. På den måde indeholder investeringen et både et stort menneskeligt, økonomisk og systemforandrende potentiale, og vi er i kontakt med flere kommuner, der står klar til at udbrede modellen.”

Midler til kapacitetsopbygning

Projektet stiller store krav til civilsamfundet i Norddjurs Kommune, som skal finde gode aktiviteter til de borgere, der henvises. Og selvom området allerede har en del lokale foreningstilbud, er kapaciteten lavere end i de større byområder. Derfor investerer Østifterne 1,5 mio. kr. i kapacitetsopbygning i civilsamfundet. Østifterne stiller samtidig 1,5 mio. kr. til rådighed til resultatbetalinger til DSI og støtter dermed kommunen og regionens mulighed for at afprøve den nytænkende tilgang. Laura Thatt, partnerskabs- og uddelingschef i Østifterne, siger:

”Det er afgørende for indsatsen, at der er nogle gode, lokale tilbud at henvise til, og derfor er vi glade for at kunne investere midler i at styrke det lokale foreningsliv. Vi ser store perspektiver i indsatsen, ikke mindst for borgernes trivsel, som er et kerneområde for Østifterne, og vi understøtter gerne initiativet ved at bidrage til resultatbetalingen. Vi glæder os til at følge indsatsen i de kommende år.”

Kontakt

- Regionsrådsformand Anders Kühnau (S), Region Midtjylland: kuhnau@rr.rm.dk eller tlf. 23 60 27 68
- Læge Jannik Falhof, Lægefællesskabet Grenå: jf@laegefaellesskabet.dk eller tlf. 23 96 34 73
- Borgmester Kasper Bjerregaard (V), Norddjurs Kommune: kjb@Norddjurs.dk eller tlf. 23 60 03 68
- Bestyrelsesformand Ulla Tørnæs, Den Sociale Investeringsfond: ulla@krogsdal.dk eller tlf. 26 20 45 75
- Partnerskabs- og uddelingschef Laura Thatt, Østifterne: ltha@oestifterne.dk eller tlf. 44 55 96 64